

VisitKarelia Oy:n mahdollinen muutostilanne ja Pohjois-Karjalan maakuntaliiton rahoittamat hankkeet

Olette 8.5.2023 saapuneella sähköpostilla pyytäneet neuvoja siihen, mitä asioita VisitKarelia Oy:n mahdollisessa muutostilanteessa tulisi huomioida ja miten tilanne vaikuttaa Pohjois-Karjalan maakuntaliiton rahoittamiin hankkeisiin. Alla ohjeistukset esittämiinne kysymyksiin rahoittajaviranomaisen näkökulmasta:

1. Aiheuttaako yhtiön hakeminen selvitystilaan esimerkiksi jo myönnettyjen hanketukien takaisinperintää tai käynnissä olevien hankkeiden osalta ongelmia? Joko pelkkä päätös selvitystilaan hakeutumisesta aiheuttaa jotakin? Tai itse yhtiön purkaminen selvitystilamenettelyllä?

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto on myöntänyt VisitKarelia Oy:lle (aiemmin Karelia Expert Matkailupalvelu Oy) rahoitusta Euroopan aluekehitysrahastosta ja Alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen (AKKE) -määrärahasta. Lista rahoitetuista hankkeista on viestin lopussa. Muutostilanteessa tulee huomioida sekä vuonna 2014 että vuonna 2021 säädetyt, rahastojen toimintaa määrittävät kansalliset ja Euroopan Unionin lait ja asetukset. Osa AKKE-hankkeista on rahoitettu vuoden 2021 lakien mukaisin ehdoin.

Vuosien 2014 ja 2021 lakien perusteella takaisinperintä ei ole automaattinen toiminto, jos yhtiö hakeutuu selvitystilaan. Asia vaatii kuitenkin tarkastelua, ja riski takaisinperinnälle on suuri. Syitä takaisinperinnälle ovat esimerkiksi investointeihin liittyvien omistussuhteiden tai hallintasuhteiden muutokset, pysyvyyssääntöön liittyvät muutokset tai rikkomukset. Lisäksi muutostilanteessa on huomioitava yhteishankkeisiin kohdistuvat vaikutukset. Yhteishankkeissa kaikki toteuttajatahot vastaavat hankkeesta yhteisvastuullisesti.

Jos VisitKarelia Oy hakeutuu selvitystilaan tai se puretaan selvitysmenettelyllä, käynnissä olevien hankkeiden maksatukset ja toimenpiteet tullaan keskeyttämään. Lisäksi toimivaltainen viranomainen voi määrätä tuen maksamisen lopetettavaksi tai osittain tai kokonaan takaisinperittäväksi. Hankkeiden rahoituspäätöksissä on tarkemmin kuvattu syitä tuen maksamisen keskeyttämiseen, lopettamiseen ja takaisinperintään.

Säilytysvelvollisuus ohjelmakauden 2014–2020 hankkeiden osalta jatkuu vähintään vuoteen 2035 saakka. 2021 lain mukaisissa hankkeissa aineisto on säilytettävä vähintään viiden vuoden ajan laskettuna sen vuoden päättymistä seuraavan vuoden alusta, jona hankkeen viimeinen maksuerä on maksettu tuen saajalle, ellei lainsäädännöstä muuta johdu. Hankkeiden rahoituspäätöksillä on määritelty tuensaajan velvoitteita hankkeen asiakirjojen säilyttämiseen sekä valvontaan ja tarkastukseen liittyen. Mikäli VisitKarelia Oy:n toiminta lakkautetaan jokaisesta VisitKarelia Oy:n toteuttamasta hankkeesta tulee tehdä hankekohtainen dokumentointi, jossa kerrotaan missä hankkeen aineisto säilytetään yhtiön toiminnan lakkauttamisen jälkeen, ja mistä hankkeeseen liittyen kysytään lisätietoa.

2. Kuinka pitkään esimerkiksi tämän vuoden aikana päättyvien hankkeiden aineistot (esim. <https://www.visitkarelia.fi/ulkoilureitit/> -sivusto, jonka on kehitetty hankkeessa) tulee säilyttää julkisena hankkeen päättymisen jälkeen?

Hankkeesta riippuen niissä kehitetyt aineettomat tai aineelliset investoinnit tai toimet tulee säilyttää 5 vuotta hankkeen viimeisestä tuen maksupäivästä. Jos päättyvien tai päättyneiden hankkeiden aineettomille tai aineellisille toimille ei löydy hallinnoijaa, tullaan hankkeelle myönnetty tuki kokonaan tai osittain takaisinperimään.

Pohjois-Karjalan virkistysreitit kansainväliseksi menestysvaltiksi -hankkeessa kehitettyä ulkoilureitit -sivustoa ja ohjelmistoa koskee vuoden 2021 lainsäädännön mukainen pysyvyysehto, eli sivuston on oltava julkisena viisi vuotta hankkeen päättymisestä. Jos sivustolle etsitään uusi hallinnoija, tulee vastuunottavan organisaation olla rahoittavan viranomaisen hyväksymä ja täyttää tietyt ehtoja. Esimerkiksi siirto ei saa hyödyttää aiheettomasti yritystä tai julkista yhteisöä, tai muutos ei saa vaikuttaa hankkeen alkuperäiseen luonteeseen, tavoitteisiin tai toteuttamisen edellytyksiin.

Pohjois-Karjalan virkistysreitit kansainväliseksi menestysvaltiksi -hanketta rahoitetaan myös osittain Tulevaisuusrahastosta. Tulevaisuusrahaston osalta noudatetaan samanlaisia linjauksia takaisinperinnän tai, jos siihen päädytään, toimijanvaihdoksen suhteen, kuin rakennerahastohankkeissa ja AURA-ohjelman mukaisissa hankkeissakin.

3. Jos päädytään liiketoimintakauppaan tai fuusioon toisen julkisen hanketoimijan kanssa, mitä tässä tilanteessa tulisi huomioida päättyvien tai jo päättyneiden hankkeiden siirtämisessä organisaatiolta toiselle?

Liiketoimintakauppoihin ja fuusioihin liittyy aina takaisinperintäriski. Työ- ja elinkeinoministeriö on ohjeistanut, että hankkeet tulisi keskeyttää, mikäli toteuttajaorganisaatio on vaihtumassa. Jos kyse on puhtaasti ulkopuolisesta tahosta, jolle siirtoa suunnitellaan, ei tämä voi takautuvasti täyttää tuensaajan yleisiä edellytyksiä tai erityisiä edellytyksiä. Vastuiden ja velvoitteiden takautuva siirtäminen olisi riski EU:n talousarviolle ja samalla myös katkaisisi jäljitelyketjun, jonka pitää olla katkeamaton. Toteuttajaorganisaation vaihtuessa voisi tulla kyseeseen myös takaisinperintä esimerkiksi silloin, jos hankkeeseen sovelletaan pysyvyyssääntöjä.

Toteuttajan vaihtaminen voi tietyissä poikkeustilanteissa kuitenkin olla mahdollinen, jos vastuut ja velvoitteet koko hankkeen toteuttamisesta sekä mahdollisista tukikelvottomista menoista hankkeen alusta alkaen siirtyvät kokonaisuudessaan uudelle toteuttajalle. Tällaisia tilanteita voivat olla toteuttajaorganisaation vaihtuminen lainsäädännön muuttumisen tai fuusion perusteella. Pohjois-Karjalan maakuntaliitto arvioi kunkin hankkeen kohdalta erikseen onko hankkeiden siirtäminen toiselle organisaatiolle mahdollista. Mikäli toteuttajaorganisaation vaihtaminen on rahoittajan näkemyksen mukaan perusteltua ja vastuukysymykset selkeitä, tulee VisitKarelia Oy:n ja uuden toteuttajaorganisaation laatia sopimus tuensaajien vastuiden ja velvoitteiden siirtämisestä.

VisitKarelia Oy:n / Karelia Expert Matkailupalvelu Oy:n hankkeet

Euroopan aluekehitysrahasto:

- A70705 Pohjois-Karjalan matkailun kasvuohjelma 2015-2017
- A73491 VisitKarelia Destination
- A78694 Kohti miljoonan yöpymisvuorokauden kestävästi kehittyvää kohdetta – Pohjois-Karjalan matkailun elpyminen
- A78699 Työntekijöitä ja matkailijoita Pohjois-Karjalaan 2022-2023

Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen (AKKE) -määräraha

- Kansainvälisen matkailun kehittäminen Pohjois-Karjalassa Venäjä-yhteistyön kautta
 - Rahoitettu vuoden 2014 lakien ja asetusten mukaisena hankkeena
- Pohjois-Karjalan matkailun kotimaan kärkiviestien ja kohderyhmien määrittely
 - Rahoitettu vuoden 2014 lakien ja asetusten mukaisena hankkeena
- Pro Lakeland - vastuullisen matkailun verkostoyhteistyö Itä-Suomessa.
 - Rahoitettu vuoden 2014 lakien ja asetusten mukaisena hankkeena
- Pohjois-Karjalan virkistysreitit kansainväliseksi menestysvaltiksi
 - Rahoitettu vuoden 2021 lakien ja asetusten mukaisena hankkeena

Markus Hirvonen

maakuntajohtaja

Jari Aho

hallinto- ja talousjohtaja

Lisätietoja:

Tiina Hyvärinen

Rahoitusasiantuntija

p. 050 441 6731

etunimi.sukunimi@pohjois-karjala.fi

Ulla-Riitta Pölönen

Rahoitusasiantuntija

p. 050 477 1023

etunimi.sukunimi@pohjois-karjala.fi

Katja Riikonen

Rahoitusasiantuntija

p. 050 570 3277

etunimi.sukunimi@pohjois-karjala.fi